

Bornholmskfødte og udvandringen til rest-Danmark.

Bornholmskfødte

Slægtsforskere, der arbejder med bornholmskfødte, har med søgedatabasen <https://www.bornholmere.dk> et bedre udgangspunkt end mange andre. Her kan man fritekstsøge på navn, fødselsdato eller -år samt fødesogn blandt 113.646 bornholmskfødte. De bornholmske kirkebøger er naturligvis hovedkilden. Selvom databasen angives at dække perioden fra slutningen af 1700-tallet, rummer den dog kun ganske få fødsler før ca. 1815.

Udvandringen fra Bornholm

For den oversøiske udvandring af bornholmskfødte suppleres databasen af www.bornholmskeudvandrerere.dk, som omfatter 6.501 oversøiske udvandrere med afrejsetidspunkt og som regel også destination samt eventuelt dødsfald. Den indenlandske udvandring blandt bornholmskfødte kan især undersøges i Københavns Politis Registerblade 1890-1923: <https://kbharkiv.dk/brug-samlingerne/soeg-i-indtastede-kilder>. Her er det vigtigt ikke kun at søge på "Bornholm", men først og fremmest på de enkelte bornholmske stednavne.

Folketællingerne som kilde til vandring

Da de danske folketællinger fra 1845 angiver fødselssted — fødesogn for danskere og fødeland for udlændinge — kan man i princippet vise fordelingen af bornholmere, eller andre grupper, på sogn og amt i Danmark i perioden 1845-1970. I praksis er dette dog kun muligt for de komplet indtastede folketællinger fra 1845, 1850, 1855, 1860, 1880 og 1901 på <https://www.ddd.dda.dk/>, hvor forkortelserne står for **D**ansk **D**emografisk **D**atabase og **D**ansk **D**ata **A**rkiv.

Hvordan søger man på ddd.dda.dk (Folketællinger)

Avanceret Søgning (selvom det er ganske simpelt)

Bopælsoplysninger: Amt (sogn)

Navn: hvor tre understregninger ___ betyder alle navne

Fødested: Sogn eller by eller amt

Folketællingsårstal:

Vælger man fødested "Bornholm" i 1845 får man 1495 svar hvoraf 1117 i København, tal der forøges med ca. 900 (560 i København) når man vælger enkelte stednavne på Bornholm (f.eks. Rønne, Nexsø). Det danske amt der giver færrest bornholmere, er ikke overraskende Thisted amt med 10 tilflyttede

bornholmere i 1845. Her skal kun 2 nævnes fra folketællingerne 1845 og 1850. Suppleret med kirkebøger.

2 bornholmskfødte i Thisted amt

Da en storm i 1824 igen åbnede Limfjorden mod vest gennem Agger Kanal, steg trafikken fra omkring 1840 så meget, at der blev oprettet et toldsted i Agger med en toldbetjent. Stillingen gik til bornholmeren og skibskaptajnen **Rasmus Østrup Jensen**, født i Vestermarie 23. maj 1799 som søn af amtsprovst og sognepræst i Rønne Johan Jensen og Helene Lund. I 1851 blev han tolder i Skagen, hvor han døde af kolera 25. november 1853. I 1824 blev han gift med **Ane Dortha Heiberg**, født på Kjøllegård i Ibsker 27. august 1802 og døbt i Svaneke. Hun var datter af byfoged i Svaneke Andreas Michael Heiberg og Margrethe Prahl. Senere flyttede hun til København, hvor hun døde 17. december 1875.

Et bredere perspektiv

Ligesom den svenske indvandring til Danmark tidligere er blevet undersøgt med udgangspunkt i de indtastede folketællinger, bør den bornholmske udvandring til det øvrige Danmark belyses nærmere på samme grundlag. Spørgsmålet er dog, hvad der fremover sker med disse indtastninger.

"En nekrolog" for DDD.DDA.DK?

Den 1. maj 2026 bragte den digitale lovguide en pressemeddelelse, der vakte opsigt blandt de formentlig få slægtsforskere:

Rigsarkivet lukker ddd.dda.dk (Dansk Demografisk Database, Dansk Data Arkiv) pr. 1. maj 2026 på grund af uoprettelige tekniske fejl og alt for lange svartider.

Mere end 1,7 milliarder dataposter, skabt af over 1.600 frivillige gennem 35 år, bevares og flyttes til "Søg i Samlingerne". Databasen har eksisteret siden 1996 og bygger på Kildeindtastningsprojektet (KIP), der begyndte i 1992.

Status pr. 15. juli 2026, hvor dette skrives, er imidlertid, at ddd.dda.dk **ikke** er lukket, **ikke** længere har lange svartider og **ikke** er flyttet til "Søg i Samlingerne". Hvis flytningen gennemføres, bør det fortsat være muligt at løse de ovenfor beskrevne opgaver.